

ת"פ (חיפה) 67466-12-21 - מדינת ישראל נ' פלונית

ת"פ (חיפה) 67466-12-21 - מדינת ישראל נ' פלונית/שלום חיפה

ת"פ (חיפה) 67466-12-21

מדינת ישראל

נגד

פלונית

בית משפט השלום בחיפה

[20.01.2025]

כבוד השופטת רונה פרסון

גזר דין

1. הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") וסעיף 380 לחוק העונשין.
 2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 20.6.21 תקפה הנאשמת את בעלה (דאז) (להלן: "המתלונן"), באופן שסטרה בפניו וכן הטיחה אגרופיה בפניו. עקב כך נגרמו למתלונן שריטות בפניו.
 3. במהלך שמיעת פרשת התביעה הודיעו הצדדים כי הגיעו להסכמות לפיהן כתב האישום יתוקן, הנאשמת תודה בכתב אישום מתוקן ותופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן.
 4. בתסקיר מיום 16.9.24 תיאר שירות המבחן את נסיבות חייה של הנאשמת ויציבותה במסגרות הלימודים והתעסוקה. תיאר כי בהתייחסותה לעבירה מושא התיק שבפני הסבירה כי הרקע לאירוע הוא הפרת צו הרחקה של המתלונן כלפיה, וכניסתו לשטח ביתה ללא אישור. תיאר כי הנאשמת לקחה אחריות על מעשיה, אולם יחסה אותם למצבה הרגשי לאחר שחשה פחד מהמתלונן ופעלה להרחיקו מהמקום מתוך הגנה עצמית. הנאשמת התקשתה בהבעת אמפתיה כלפי המתלונן והתמקדה בחוויית הפגיעה שלה. הנאשמת הרבתה להשליך על המתלונן את הקשיים במערכת היחסים ביניהם ובהסלמתם של היחסים, והתקשתה להתבונן בחלקים התוקפניים שבאישיותה ובחלקה במערכת היחסים האלימה ביניהם. מדבריה עלה כי גם כיום, נוכח הסמיכות במקום מגוריהם, היא חוששת מפני המתלונן למרות העדר קשר ביניהם. הנאשמת הביעה נכונות להשתלב בטיפול והופנתה לתהליך הערכה במרכז "תפנית - המרכז לטיפול ומניעת אלימות במשפחה". שירות המבחן העריך כי בכוחו של התהליך הטיפולי להוות גורם אשר יפחית את הסיכון הנשקף ממנה להישנות עבירות דומות בעתיד.
- שירות המבחן תיאר כי בשיחה שנערכה עם המתלונן, הוא סיפר כי לאורך השנים הפנתה הנאשמת כלפיו אלימות מילולית ורגשית, אשר הסלימה עד לכדי הרס רכוש ואלימות פיזית כלפיו. המתלונן שלל הפניית אלימות מכל סוג שהוא כלפי הנאשמת לאורך שנות נישואיהם כאשר מדבריו עלה כי גם היום הוא חושש מפניה, למרות העדר קשר ישיר ביניהם.

5. בתסקיר משלים מיום 17.12.24 תיאר שירות המבחן כי הנאשמת משתפת פעולה במסגרת הטיפול במרכז "תפנית". מהתרשמות גורמי הטיפול עולה שהנאשמת זקוקה לתהליך הטיפולי וביכולתה להיתרם ממנו. הנאשמת תיארה כי הקשר בינה לבין המתלונן ממשיך להיות קונפליקטואלי ואף מסלים לכדי איומים מצידו. הנאשמת פנתה למשטרה ואף קיבלה צו הגנה מפני המתלונן, אשר עומד בתוקף עד ליום 18.2.25. הנאשמת ייחסה את דרכי התנהלותה האדפטיביות לטיפול הרגשי אשר החלה במרכז "תפנית" והביעה רצון בהמשך הטיפול. בהתייחסותה המחודשת לעבירה כאן, הודתה הנאשמת במיוחס לה ולקחה אחריות על מעשיה והביעה חרטה וצער על הפגיעה שגרמה למתלונן בהתנהלותה האלימה.

בשיחה נוספת שערך שירות המבחן עם המתלונן, שיתף המתלונן כי חש מאויים בסביבת מגוריו, נוכח התנהלותה הקנטרנית של הנאשמת, וחשש ממשי לביטחונו. מדבריו עולה כי סבור שאם לא יתחמק מפניה של הנאשמת, תופנה כלפיו אלימות מילולית או פיזית נוספת. לצד זאת, שלל הפעלת אלימות ישירה מצידה, מאז האירוע מושא התיק כאן. המתלונן ציין כי הוא סבור שיש לשלב את הנאשמת בטיפול במסגרתו תוכל לקבל כלים לוויסות רגשי והתמודדות עם דפוסי התנהלותה התוקפניים. המתלונן שלל הפניית איומים כלפי הנאשמת בעת האחרונה וייחס את התלונה אשר הוגשה כנגדו ככלי ניגוח במסגרת ההליך המשפטי המתנהל כאן.

לאחר ששירות המבחן ביצע הערכת סיכון מחודשת בעניינה של הנאשמת, מצא כי קיים סיכון להישנות התנהגות דומה, כאשר הימצאותה בהליך טיפולי מסייעת לנאשמת להתמודד עם גורמי הסיכון השונים. לאור האמור, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך 12 חודשים, במהלכם ימשיך בשילובה בטיפול פרטני במרכז "תפנית". עוד המליץ להטיל על הנאשמת מאסר מותנה אשר יהווה נדבך נוסף בהפחתת הסיכון הנשקף ממנה לביצוע עבירות דומות בעתיד.

6. במסגרת ראיות המאשימה לעונש, העיד המתלונן כי הנאשמת פועלת כנגדו במסגרת ההליכים שהתנהלו ביניהם במשך שנים. עוד העיד כי הנאשמת משתמשת בבנותיהם כנשק כנגדו וכי הוא לא ראה את הבנות מספר חודשים. ציין כי סיים לאחרונה לרצות מאסר בעבודות שירות בגין תיק אלימות כלפי הנאשמת וכי הוא בחר להודות בעבירות שיוחסו לו בתיק כנגדו כדי שבנותיו לא תהיינה מעורבות בסכסוך ביניהם. ציין כי הוא נושא במזונות ובתשלומים נוספים ועומד בכל ההתחייבויות שלו כלפי המשפחה.

7. ב"כ המאשימה הגישה טיעונים לעונש בכתב והוסיפה וטענה בעל פה. טענה כי הערכים המוגנים בעבירות אותן ביצעה הנאשמת הם הגנה על שלמות גופו של המתלונן, בטחונו האישי וזכותו לחיות חיים שלווים ללא מורא או פחד מהנאשמת. טענה כי הפגיעה בערכים אלה מתעצמת עת מדובר בבן משפחה. טענה כי זכותו של כל גבר להיות מוגן מפני אלימות בכלל ומפני אלימות בתוך ביתו בפרט, תוך הגנה על שלמות נפשו ועל האוטונומיה שלו. טענה כי מידת הפגיעה של הנאשמת בערכים המוגנים היא גבוהה. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, טענה כי הנאשמת היא המבצעת היחידה של העבירה, וכי מדובר באירוע אשר בוצע בחצר ביתם של בני הזוג בעודם נשואים. הפנתה לפסיקה לעניין מדיניות הענישה. טענה כי מתחם הענישה נע ממאסר קצר ועד 12 חודשי מאסר בפועל. ציינה כי הנאשמת נעדרת עבר פלילי. המאשימה הסכימה לקבל את המלצות שירות המבחן ביחס להותרת הרשעת הנאשמת על כנה והטלת צו מבחן למשך 12 חודשים במסגרתם תמשיך בטיפול הפרטני. טענה כי המקרה כאן אינו מתאים לאי הרשעה וביקשה להטיל על הנאשמת מאסר מותנה ארוך ומרתיע, צו מבחן, התחייבות וקנס כספי.

8. ב"כ הנאשם הגיש טיעונים לעונש בכתב אליהם הוסיף בטיעונו בעל פה. טען כי אף שתסקיר שירות המבחן לא ממליץ על אי הרשעה, ניתן לראות בתסקיר את התקדמות הנאשמת במסגרת ההליך השיקומי. טען כי התסקיר חיובי ברובו וכולל קבלת אחריות וחרטה ומציג יכולת שיקום. טען כי מדובר באירוע יחיד, בודד וספונטני שנבע בשל התגרות מצד המתלונן והפרת צו הרחקה על ידו. טען כי הנאשמת חוותה אלימות רציפה מצד המתלונן לאורך שנות נישואיה, וכי הוגש כנגדו כתב אישום בגין אלימות זו. טען כי מדובר באלימות ברף נמוך. טען כי הנאשמת נעדרת עבר פלילי וכי הביעה חרטה כנה ומשתפת פעולה באופן מלא בטיפול. טען כי הנאשמת אימא לשלוש בנות אשר נמצאות במשמורתה, וכי הרשעתה עלולה לפגוע בפרנסתה. טען כי המזונות משולמים לה שלא באופן קבוע אלא באמצעות ההוצאה לפועל. טען כי הנאשמת אינה משתפת במכרזים של משרד החינוך בתחום הכשרתה, לימוד תיאטרון, בשל הרישום הפלילי כנגדה. טען כי האירוע התרחש בעיצומו של הגל הרביעי של מגפת הקורונה, תקופה שהשפיעה קשות על הנאשמת. טען כי במקרה זה מתקיימים שני התנאים הקבועים בפסיקה בעניין ביטול ההרשעה והפנה לפסיקה. טען כי חלפו למעלה משלוש שנים ממועד ביצוע העבירה וכי לא היו מקרי אלימות נוספים מצד הנאשמת. טען כי הנאשמת הודתה בהזדמנות הראשונה, שיתפה פעולה הן עם גורמי האכיפה והן עם הגורמים הטיפוליים. טען כי כיום בידי הנאשמת כלים להתמודד עם מצבים דומים, וכי באירוע שהתרחש לאחרונה פעלה הנאשמת בצורה מווסתת תוך איפוק ופנייה לגורמי החוק. טען כי בנסיבות אלה הצורך השיקומי גובר על כל שיקול אחר. טען כי מדובר בבני זוג המשתייכים לעדה הדרוזית ולאחר הגירושים קיים איסור מוחלט על יצירת קשר ביניהם מה שמפחית סיכון להישנות האירוע. ביקש לבטל את הרשעת הנאשמת ולהטיל עליה צו מבחן למשך 12 חודשים.

9. הנאשמת בדבריה לפני טענה כי מדובר באירוע חד פעמי וכי היא נמצאת בטיפול שבועי. ביקשה להתחשב בכך שהיא מגדלת ומפרנסת את בנותיה לבד, ללא עזרה, וללא תשלומי מזונות סדירים. טענה כי בשל ההליך הפלילי היא אינה יכולה לגשת למכרזים של משרד החינוך בתחום הכשרתה וכי משכורתה עומדת על סך של 6,000 ₪.

דיון והכרעה

סוגיית ביטול ההרשעה

10. ככלל, נאשם שאשמתו הוכחה יש להרשיעו בדין כאשר הימנעות מהרשעה מהווה חריג לכלל. הלכה פסוקה היא שהימנעות מהרשעה שמורה למקרים חריגים במיוחד ותופעל במשורה ו"רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה." (ר"ע 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (21.8.85)).

11. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל (21.8.97) (להלן: "הלכת כתב") נקבעו שני תנאים מצטברים המאפשרים ביטול הרשעה: "הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

12. אשר לתנאי הראשון, פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, בית המשפט העליון שב וחזר על ההלכה לפיה על הנאשם להצביע על נזק קונקרטי וכי לא ניתן להסתפק ב"תרחיש תיאורטי" ודחה את הניסיונות לכרסם בהלכה זו (רע"פ 5860/15 פלוני נ' מדינת ישראל (7.9.15), רע"פ 547/21 סיטיק נ' מדינת ישראל (17.3.21)). נפסק, כי על העותר לאי הרשעה מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו ולתמוך טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 3589/14 לוזון נגד מ"י (10.6.14)).
13. אשר לתנאי השני, סוג העבירה, בית המשפט העליון עמד לא אחת על החומרה היתרה הגלומה בעבירות אלימות במשפחה בכלל, וכלפי בני זוג בפרט, ועל הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה על מנת למגר תופעה זאת (ראו רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.21), רע"פ 6577/09 צמח נ' מדינת ישראל (20.8.09)). בפסיקה ענפה בית המשפט העליון קבע כי ככלל, עבירות אלימות במשפחה, אינן מאפשרות לוותר על הרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים.
14. כך למשל, ברע"פ 6002/22 ריאבנקו נ' מדינת ישראל (19.9.22) דן בית המשפט העליון בעניינו של מבקש אשר הורשע בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, למרות המלצת שירות המבחן לבטל את הרשעתו, ופסק כדלקמן:
- "אשר לתנאי השני לפי עניין כתב, והוא שהעבירה תהא כזו המאפשרת את ביטול ההרשעה ללא פגיעה חמורה בשיקולי ענישה אחרים. בית משפט קמא עמד על כוונת המחוקק הנשקפת מסעיף 382 לחוק העונשין, לפיו יש להשית ענישה מוכפלת על עבירה של תקיפה, כאשר העבירה מבוצעת כלפי בני משפחה, לרבות בני זוג. החמרה זו מבטאת את שאת הנפש כלפי עבירות אלימות שמבוצעות בבני זוג, תופעה שמחייבת הרתעה אפקטיבית על מנת לגדועה מן השורש. אמנם, מעשי המבקש אינם ברף הגבוה של החומרה בתוך גדר סעיף האישום, אך קביעה כי סוג העבירה בו הורשע המבקש היא כזו המאפשרת לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים - זו קביעה שאינה עולה בקנה אחד עם הדין הנוהג." (ראו גם רע"פ 5431/15 פלוני נ' מדינת ישראל (24.8.15), רע"פ 8755/21 פלוני נ' מדינת ישראל (23.12.21)).
15. לאחר ששקלתי טענות הצדדים ולאחר שנתתי דעתי להלכה הנוהגת ועיינתי בפסיקה הרלבנטית, לא מצאתי להורות על ביטול הרשעתה של הנאשמת. בנסיבות שבפני לא מצאתי כי התקיימו בעניינה אף אחד מהתנאים המצטברים שבהלכת כתב לצורך ביטול ההרשעה, לא כל שכן הצטברותם יחדיו, ולהלן אפרט.
16. ביחס לתנאי הראשון, פגיעה חמורה בשיקום, הנאשמת טענה כי היא אינה יכולה לגשת למכרזים ולהיות מועסקת על ידי משרד החינוך בתחום הכשרתה, לימוד התיאטרון, וזאת בשל הרישום הפלילי הקיים נגדה וטענה כי הדבר פוגע בפרנסתה.

- הנאשמת לא הציגה תמיכה בטענותיה בדבר נזק קונקרטי ואף לא הציגה תשתית ראייתית לביסוס טענתה בעניין זה. בנסיבות אלה, מדובר בתרחיש תיאורטי ולא בנזק ממשי וקונקרטי. עוד יש לציין, כי ההחלטה באם משרד החינוך יעסיק את הנאשמת, חרף הרשעתה, נתונה בידיו והוא הגורם המוסמך להחליט בעניין זה (ראו לעניין זה למשל רע"פ 1240/19 עופר בר לוי נ' מ"י (24.3.19)).
- נתתי דעתי לטענת הנאשמת כי הותרת ההרשעה על כנה פוגעת משמעותית בשכרה ולכך שהיא המפרנסת העיקרית של שלוש בנותיה הנמצאות במשמורתה. גם לעניין זה לא הציגה הנאשמת תלושי משכורת או אסמכתאות אחרות אשר מעידות על פגיעה בשכרה. מעבר לכך, לא מצאתי כי מדובר בפגיעה יוצאת דופן המייחדת את הנאשמת, שהרי כל הרשעה עלולה להכתיים נאשם ולפגוע בו, בעתידו או במצבו הכלכלי. יש לציין בעניין זה כי אף שירות המבחן לא המליץ על ביטול הרשעתה של הנאשמת.
17. משלא התקיים התנאי הראשון, די בכך כדי להביא לדחיית הבקשה לביטול ההרשעה. על אף האמור, אציין שגם התנאי השני אינו מתקיים בענייננו, בשים לב לסוג העבירה ונסיבותיה.
18. הנאשמת הורשעה בביצוע עבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, הגם שמעשי הנאשמת והחבלות שנגרמו למתלונן אינם ברף חומרה גבוה הרי שמדובר בעבירה חמורה, אשר בוצעה בתוך התא המשפחתי. מהתסקיר אף עולה כי קיים סיכון להישנות התנהגות דומה מצידה של הנאשמת, ונתתי דעתי אף לכך שהמתלונן חש באיום מצד המתלוננת במיוחד נוכח הקרבה הגאוגרפית במקום מגוריהם.
19. לטעמי, וכפי שגם נקבע בפסיקה, עבירות אלימות במשפחה בכלל ועבירות אלימות כלפי בן זוג בפרט, אינן מאפשרות ביטול ההרשעה מבלי לפגוע מהותית בשיקולי הענישה האחרים, לרבות הרתעת היחיד והרבים והאינטרס הציבורי בדבר מיגור התופעה הקשה של אלימות במשפחה, למעט במקרים חריגים ביותר. לא מצאתי כי מדובר כאן במקרה חריג או בנסיבות יוצאות דופן בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשמת כתוצאה מהותרת ההרשעה על כנה לבין חומרתה של העבירה.
20. עיינתי בפסיקה אליה הפנה הסניגור אולם מצאתי כי מדובר שם במקרים ובנסיבות שונות מענייננו; להלן יפורטו חלק מפסקי הדין אליהם הפנה הסניגור.

בת"פ (שלום חיפה) 68617-12-21 מדינת ישאל נ' פלונית (3.7.23) הודתה הנאשמת בעבירה של תקיפת בן זוג; על רקע ויכוח שהתגלע בין הצדדים, חסמה הנאשמת את דלת הכניסה, השניים קיללו אחד את השני והנאשמת ירקה על המתלונן. בשלב זה החל המתלונן לצלם את הנאשמת בטלפון שלו והנאשמת תפסה את המתלונן בצווארו ובחולצתו, ותקפה אותו באגרוף לחזה, מכות לידי, לפניו ולראשו. כתוצאה ממעשיה נגרמו למתלונן שריטות בצוואר ובידו. בתסקיר הדגיש שירות המבחן כי מדובר באירוע חריג בחייה של הנאשמת, אשר אינה בעלת דפוסי התנהגות אלימים, וקבע כי הסיכון להישנות העבירות הוא נמוך. לענין שאלת הרשעתה של הנאשמת, העריך שירות המבחן כי ההרשעה עלולה לפגוע בפוטנציאל ההשתכרות של הנאשמת כמורה במערכת החינוך. כמו כן, בהיותה המשמורנית העיקרית על ילדיה, הפגיעה בתעסוקה תפגע בהכנסותיה וביכולתה לכלכל את ילדיה. בהתאם לכך, המליץ שירות המבחן על אי הרשעתה. בית המשפט קיבל את המלצת שירות המבחן וקבע כי מדובר במקרה ייחודי, שבו הפגיעה בנאשמת ובילדיה, אשר עלולה להיווצר כתוצאה מהרשעת הנאשמת, לבין התועלת לאינטרס הציבורי שבהרשעתה, הוא בלתי מידתי.

בענייננו כאמור, שירות המבחן לא המליץ על ביטול הרשעת הנאשמת ואף ציין כי קיים סיכון להישנות התנהגות דומה מצידה. כך אף לא עלה בידיה של הנאשמת להצביע על נזק קונקרטי, ולא מצאתי כי מדובר במקרה חריג בו אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשמת כתוצאה מהותרת ההרשעה על כנה לבין חומרתה של העבירה.

בת"פ (שלום חדרה) 6414-10-21 מדינת ישראל נ' פרטנוי (20.7.23) הנאשמת הודתה והורשעה בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש. במהלך ויכוח ביניהם, תקפה הנאשמת את המתלונן בכך שאחזה בידיו באמצעות ציפורניה, סטרה לו פעמיים על פניו, תפסה בצווארון חולצתו וקרעה אותו ונשכה אותו בחזהו. כתוצאה מהתקיפה, נגרמו למתלונן שריטות מדממות ביד, אדמומיות בצוואר וסימן נשיכה בחזה. שירות המבחן תיאר בתסקיר כי הנאשמת התמודדה עם נסיבות חיים מאתגרות ומורכבות. באשר לסוגיית ביטול ההרשעה, ציין כי הנאשמת קיבלה אחריות על מעשיה, כאשר הרשעתה בדין תוביל לפגיעה בדימויה האישי והחברתי, והמליץ לשקול בחיוב ביטול הרשעתה. בית המשפט שוכנע, מדברי המתלונן עצמו, כי מדובר במעידה חד פעמית על רקע קשיי תקשורת בתקופת הקורונה וכי בני הזוג מנהלים מערכת זוגית יציבה וארוכה, מתגוררים יחד ומעוניינים בהקמת תא משפחתי משותף בעתיד. בנוסף, המתלונן העיד כי אינו חש מאויים מהנאשמת ותמך אף הוא בבקשה להימנע מהרשעתה. בנסיבות אלה קבע בית המשפט כי מדובר במקרה ייחודי בו הרשעתה של הנאשמת עלולה לפגוע בשיקומה, ומשכך הורה על ביטול הרשעתה.

לא כך הוא מצב הדברים בענייננו; שם מדובר בנסיבות אישיות מורכבות, כאשר בני הזוג ביקשו לשקם את מערכת היחסים ביניהם והמתלונן עצמו העיד כי אינו חש מאויים מהנאשמת. בנוסף, שם שירות המבחן המליץ על ביטול הרשעת הנאשמת.

בת"פ (שלום קריית גת) 26592-06-17 מדינת ישראל נ' א' ל' (7.11.18) הורשע הנאשם על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. בעקבות ויכוח, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שתפס אותה בשתי ידיו ודחף אותה אל עבר מרפסת הבית וגרם לה סימן כחול בידה. במסגרת ההסדר המאשימה הסכימה לאמץ המלצת שירות המבחן, ביחס לביטול ההרשעה. בית המשפט מצא כי הרשעה עלולה להוביל לפיטוריו של הנאשם והתייחס לכך שהנאשם ללא עבר פלילי, לקח אחריות בהזדמנות ראשונה, והביע צער וחרטה. בנסיבות אלו, מצא בית המשפט כי מתקיים החריג לכלל המצדיק את העדפת השיקול האינדיבידואלי על פני האינטרס הציבורי, והורה על ביטול הרשעת הנאשם.

אם כך, בשונה מבענייננו, הוכיח הנאשם קיומו של נזק קונקרטי באמצעות אסמכתאות מתאימות, כאשר המאשימה שם הסכימה לאמץ המלצת שירות המבחן ככל שימליץ על ביטול ההרשעה.

21. סיכומי של דבר, לא מצאתי שהנאשמת עומדת בתנאים המצטברים אשר הותוו בהלכת כתב ביחס לביטול ההרשעה, ועל כן לא מצאתי להורות על ביטול הרשעת הנאשמת.

קביעת מתחם העונש ההולם

22. המחוקק קבע במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, את עקרון ההלימה המנחה בענישה, דהיינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל. על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, ובתוך כך יתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בעבירה, כאשר בתוך המתחם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב, בין היתר, בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.
23. הנאשמת פגעה בערכים המוגנים של שמירה על שלמות הגוף, הזכות לאוטונומיה, הכבוד והביטחון האישי של המתלונן. הדברים נכונים במיוחד שעה שמדובר בעבירת אלימות נגד בן זוג אשר בוצעה בביתם המשותף.
24. בית המשפט העליון עמד לא אחת על החומרה המיוחדת הגלומה בעבירות אלימות בין בני זוג ועל הצורך בהחמרת הענישה כחלק מהמאבק למיגור תופעה נפסדת זו. לעניין זה נפסק ברע"פ 2329/23 פלוני נ' מדינת ישראל (23.3.23):
- "בית משפט זה עמד פעמים רבות על החומרה של עבירות אלימות בתוך המשפחה, ושל עבירות אלימות כלפי נשים מצד בני זוג בפרט, אשר דומה כי הפכו בשנים האחרונות לחזון נפרץ במחוזותינו. בהקשר זה, ציינתי במקרה אחר כי: "המדובר בתופעה חמורה ורחבת היקף, המחייבת הטלת ענישה מרתיעה, אשר בנוסף היא בה כדי לשקף את הפגיעה הקשה שחוות נשים ממעשי אלימות המופעלים עליהם מצד בן-זוגם, בסביבה שאמורה להיות סביבתן הבטוחה והמוגנת" (ע"פ 5307/17 חלאג' נ' מדינת ישראל, פסקה 15 [פורסם בנבו] (12.7.2018)).
- יפים לענייננו גם הדברים שנפסקו ברע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.07):
- "מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג...נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."
- (ראו גם רע"פ 6577/09 ניר צמח נ' מדינת ישראל (20.8.09), רע"פ 340/21 אבראהים מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.21)).
25. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מדובר באירוע יחיד וספונטני, אותו ביצעה הנאשמת כלפי בעלה דאז, בחצר ביתם המשותף. הנאשמת סטרה בפניו של המתלונן והטיחה אגרופיה בפניו, וגרמה לו שריטות בפניו. מדובר באירוע אלימות אשר התרחש במסגרת התא המשפחתי, ואשר עלול היה להסתיים בפגיעות קשות יותר. עם זאת, כאמור, אין מדובר בחבלות ברף הגבוה.
- לקולא נתתי דעתי לכך שהאירוע התרחש בעת שהמתלונן הפר צו הרחקה מהנאשמת, וכי הנאשמת, לדבריה, חשה פחד ועל כן פעלה להרחיקו מהמקום. עוד נתתי דעתי לכך שמדובר באלימות הדדית בין בני הזוג לשעבר.
26. לאור נסיבות ביצוע העבירה, אני קובעת כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא ממשית.

27. ביחס למדיניות הענישה, קיים מנעד רחב של ענישה בעבירות של תקיפת בן זוג הגורמת לחבלה של ממש, שנע בין מאסר מותנה במקרים הקלים ועד למאסר בפועל לתקופה משמעותית, במקרים החמורים; ברע"פ 5861/19 פלוני נ' מדינת ישראל (2.1.20) הורשע המבקש, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בת זוג ועבירה של ניסיון לתקיפה סתם של בת זוג. במקרה הראשון, במהלך ויכוח בין המבקש לבין המתלוננת, הרים המבקש את ידו וניסה לתקוף אותה בעוד שכן אשר נכח במקום, מנע זאת ממנו. במקרה השני, המבקש תקף את המתלוננת בביתה וכתוצאה מכך נחבלה בפניה ובשפתיה, דם ירד מפיה והיא נזקקה לטיפול רפואי. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 4 ועד 14 חודשי מאסר ומאסר מותנה, וגזר על הנאשם 10 חודשי מאסר ועונשי מאסר מותנים. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון.

· ברע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.16) הורשע המבקש, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של תקיפת בת זוג. במהלך ויכוח בין המבקש למתלוננת, דחף אותה המבקש לעבר המיטה, משך בשערה, סובב את גופה, וכופף אותה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה. בית משפט השלום ציין כי מדובר "בתקיפה הכוללת מספר רב של שלבים שניתן לראות בכל אחד מהם, מעשה תקיפה עצמאי", וקבע, לאחר בחינת מדיניות הענישה במקרים דומים, כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר לתקופה קצרה, שניתן לרצות בעבודות שירות, ועד 14 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

· ברע"פ 8833/15 פלוני נ' מדינת ישראל (23.12.15), הורשע המבקש, על יסוד הודאתו, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בן זוג, תקיפה סתם כלפי בן זוג ואיומים. המבקש תקף את המתלוננת בארבע הזדמנויות שונות כאשר הכה אותה באמצעות ידיו ורגליו וכתוצאה מכך נגרמו לה חבלות. בנוסף איים המבקש על המתלוננת כי יהרוג אותה. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין 12 חודשי מאסר בפועל. על המבקש הושתו עונשי מאסר על תנאי והתייבות. בערעור שהגיש המשיבה על קולת העונש לבית המשפט המחוזי, לא נקבע מתחם עונש שונה מזה שנקבע על ידי בית משפט קמא, אולם העונש הוחמר ל-7 חודשי מאסר בפועל, בנוסף ליתר רכיבי גזר דינו של בית משפט השלום. בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט העליון, נדחתה.

· ברע"פ 5860/15 פלונית נ' מדינת ישראל (7.9.15), דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של המבקשת, אשר ביקשה לבטל הרשעתה. המבקשת הורשעה בעבירה של תקיפת בן זוג בנסיבות מחמירות, בכך שתקפה את בעלה לשעבר ושרטה אותו בחזהו, בשפתו ובזרועו. בית משפט השלום קבע כי אין להימנע מהרשעתה של המבקשת וגזר את עונשה ל-3 חודשי מאסר על תנאי. ערעור שהגיש המבקשת לבית המשפט המחוזי על הרשעתה בדיון נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון.

· ברע"פ 5431/15 פלוני נ' מדינת ישראל (24.8.15) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של המבקש, אשר ביקש לבטל הרשעתו. המבקש הורשע, על פי הודאתו, בעבירות של תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות, הפרת הוראה חוקית ואיומים (שתי עבירות). המבקש תקף את אשתו לשעבר ואיים עליה בשני מקרים, וזאת לאור חשדותיו כי היא בוגדת בו. המבקש טרק את דלת הארון במטבח ביתם על אצבעה של המתלוננת, ואיים עליה כי יפגע בגופה. בהמשך, הפר המבקש צו הגנה שהוצא כנגדו. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין חודש מאסר שיכול שירוצה בעבודות שירות ועד ל-10 חודשי מאסר בפועל. בית משפט השלום החליט לחרוג ממתחם העונש הראוי לקולא וזאת מטעמי שיקום וגזר על הנאשם עונש של מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננת, התחייבות וצו מבחן לתקופה של שנה.

· בעפ"ג (מחוזי חיפה) 53566-12-17 מארוביץ נ' מדינת ישראל (4.1.18) הורשע המערער בעבירה של איומים ותקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג. על פי עובדות כתב האישום המערער, שהיה בהליכי גירושין מבת זוגו, על רקע שתיית אלכוהול תקף אותה לאחר שאיים עליה כי ידקור אותה, היכה אותה במכת אגרוף בלחיה כך שראשה הוטח בקיר. במעשיו נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות נפיחות וסימן כחול בלחיה. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור והפחית את עונשו של המערער ל-3 חודשי מאסר בפועל בשים לב לכך שהמערער התגורר בארץ רק מספר חודשים בעת האירוע וטרם הספיק להפנים את הנורמות ההתנהגותיות.

· בעפ"ג (באר-שבע) 16530-04-16 וחטרוב נ' מדינת ישראל (29.5.16), הורשע המערער בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. לאחר שהמערער חזר עם בת זוגו מבילוי משותף, תקף המערער את בת זוגו בכך שהכה אותה בשני צדי הפנים וגרם לה בכך לחבלות. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ל-12 חודשי מאסר בפועל, וגזר עליו מאסר בפועל של חודשיים בעבודות שירות, מאסרים מותנים, פיצוי למתלוננת והתחייבות. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור שהגיש המערער, צעיר ללא עבר פלילי, והטיל עליו 300 שעות של"צ לצד יתר רכיבי גזר הדין.

· בת"פ (שלום חיפה) 11555-06-21 מדינת ישראל נ' פלוני (16.4.23) הורשע הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. הנאשם הגיע לדירה, שם שהו המתלוננת ובתם התינוקת, כשהוא שתוי, והחל לצעוק ולקלל. לאחר ויכוח בין השניים, סטר הנאשם למתלוננת בלחיה וכתוצאה מכך נגרמה לה אדמומיות בלחי ובצוואר. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט שקל לקולא את העובדה כי לנאשם אין עבר פלילי ואת מצבו הבריאותי והכלכלי, וגזר עליו מאסר מותנה בן 5 חודשים.

· בת"פ (שלום חיפה) 16383-09-22 מדינת ישראל נ' אוסטינוב (20.11.22) הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. בהיות הנאשם בגילופין, תקף את המתלוננת בכך שהכה אותה בפניה, סטר לה, נגח בראשה, ואחז בחוזקה בצווארה. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת חבלות של ממש. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. על הנאשם נגזר עונש של 4 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

· בת"פ (שלום חיפה) 9725-05-22 מדינת ישראל נ' פלוני (6.10.22) הורשע הנאשם על פי הודאתו בביצוע עבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. בעקבות ויכוח ביניהם הטיח הנאשם מכת אגרוף בכתפה של המתלוננת וזרק לעברה צנצנת אשר לא פגעה בה. מייד לאחר מכן, זרק הנאשם שולחן לעבר המתלוננת וכתוצאה מכך נשבר השולחן. כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלוננת שטף דם בזרוע ולחץ דם גבוה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר, שבמקרים המתאימים ניתן לרצות בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט התחשב לקולא בהודאת הנאשם, בהיעדר עבר פלילי לחובתו ובתסקיר החיובי, וגזר עליו מאסר בפועל בן 6 חודשים לצד עונשים נלווים.

· בת"פ (שלום אילת) 46656-08-15 מדינת ישראל נ' פלוני (11.7.16), הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בשתי עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. במהלך ויכוח ביניהם תקף הנאשם את המתלוננת בכך שתפס את ידה, כופף אותה והכאיב לה, בעת שניסה לקחת מידה את מכשיר הטלפון. המתלוננת יצאה מהדירה וביקשה מהשכנים להזעיק משטרה. המתלוננת שבה לדירה, ואז הנאשם תקף אותה פעם נוספת, בכך שחבט בחוזקה בפניה במכת אגרוף, הפילה לרצפה וגרם לה סחרחורת, לסימן אדום/כחול ונפיחות באזור העין. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ל- 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם, הנעדר עבר פלילי, של"צ בהיקף של 220 שעות, מאסרים מותנים והתחייבות.

28. עינתי בפסקי הדין אליהם הפנתה ב"כ המאשימה בטיעוניה לעונש, אולם מצאתי כי מדובר בנסיבות שונות מבעניינינו ביחס לחומרת המעשים וחומרת החבלות.

29. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הרלוונטיים, אשר פורטו לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לאירוע כאן נע ממאסר מותנה ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נוספים.

גזירת עונשה של הנאשמת בתוך המתחם

30. לא מצאתי כי במקרה שבפניי יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא או לחומרא.

31. לקולא שקלתי את הודאתה של הנאשמת בכתב אישום מתוקן ונטילת האחריות על מעשיה. הודאתה של הנאשמת חסכה זמן שיפוטי כמו גם את הצורך בשמיעת יתר העדים (מעבר לעדות המתלונן אשר נשמעה). הנאשמת בדבריה בתסקיר הביעה חרטה וצער על הפגיעה שגרמה למתלונן.

התחשבתי בנסיבותיה האישיות של הנאשמת כפי שעולה מהתסקירים ומטיעוני בא כוחה. הנאשמת נעדרת עבר פלילי, אמא לשלוש בנות אשר נמצאות במשמורתה וסמוכות על שולחנה, כאשר מדבריה בפניי עולה כי מצבה הכלכלי אינו פשוט.

32. המתלונן תיאר בתסקיר כי אף היום הוא חש מאוים מהמתלוננת אם כי שלל הפעלת אלימות ישירה מצידה, מאז האירוע כאן. המתלונן הביע עמדתו כי הוא סבור שיש לשלב את הנאשמת בטיפול רגשי, בו תוכל לקבל כלים לזיכרון רגשי והתמודדות עם דפוסי התנהלותה התוקפניים.

33. כאמור, שירות המבחן העריך כי קיים סיכון להישנות התנהגות דומה מצד המתלוננת, בשים לב לקרבה הגאוגרפית של מגוריהם של השניים, כאשר הימצאותה בהליך טיפולי מסייעת לה להתמודד עם גורמי הסיכון השונים ולהפחית את הסיכון להישנות עבירות דומות. שירות המבחן תיאר כי הנאשמת משתפת פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול ונתרמת מההליך הטיפולי.
- לאור האמור, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשמת צו מבחן למשך 12 חודשים, במהלכו ימשיך בשילובה בטיפול פרטני במרכז "תפנית". בנוסף המליץ להטיל על הנאשמת מאסר מותנה, אשר יש בו להוות נדבך נוסף בהפחתת הסיכון הנשקף ממנה לביצוע עבירות דומות בעתיד.
34. לאחר ששקלתי את מכלול הנתונים ובשים לב לעמדת המאשימה ביחס לעונשה של הנאשמת, מצאתי כי יש למקם את עונשה של הנאשמת ברף הנמוך של מתחם הענישה.
- בנסיבות העניין מצאתי לאמץ המלצת שירות המבחן ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד לצד ענישה טיפולית - שיקומית בדמות צו מבחן למשך שנה ובצירוף פיצוי למתלונן. בעשותי כן התחשבתי בכך שמדובר במקרה חד פעמי ובנאשמת נעדרת עבר פלילי, אשר ניכר כי היא נתרמת מההליך הטיפולי, וכן מתוך התחשבות בנסיבותיה האישיות.
- סוף דבר
33. לאור כל האמור לעיל אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:
- א. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור בתקופת התנאי עבירת אלימות כלפי בן משפחה.
- ב. צו מבחן למשך שנה.
- מובהר לנאשמת כי במידה ולא תקיים את צו המבחן יוכל בית המשפט לגזור עליה עונשים נוספים או אחרים.
- ג. פיצוי למתלונן בסך 1,000 ₪.
- הפיצוי ישולם עד ליום 2.3.25 בהתאם לפרטים שתמסור המאשימה לביהמ"ש בתוך 14 יום.
- הפיצוי ישולם לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגביה.
- ניתן לשלם את הפיצוי בתוך 3 ימים ממועד מתן גזר הדין, בדרכים הבאות:
- * בכרטיס אשראי באתר מקוון של רשות האכיפה והגביה, בכתובת www.eca.gov.il
- * במוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גביה) בטלפון *35592 או בטלפון *35592-*****
- * בדואר ללא צורך בשובר תשלום, באמצעות הצגת תעודת זהות.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.
- ניתן היום, כ' טבת תשפ"ה, 20 ינואר 2025, במעמד הצדדים.